

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 82:

Forslag til folketingsbeslutning om øget gennemskuelighed af arbejdsløshedskassernes administrationsomkostninger.

Af Helge Sander (V), Bendt Bendtsen (KF), Tom Behnke (FP) og Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.

(Fremsat 18/12 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Beslutningsforslaget indeholder to elementer, som ikke er nye og måske heller ikke særlig overraskende. Det er gamle kendinge, som vi har set i Folketinget indtil flere gange, og det siger jo noget om, hvor beskeden idérigdommen i den borgerlige del af salen rent faktisk er.

Den første del af forslaget går ud på, at det skal fremgå af kontingentopkrævningen til a-kassen, hvor meget der skal betales til administration af kassen; det andet punkt går ud på, at de kasser, hvor den faglige organisation betaler hele eller en del af administrationen, skal oplyse, hvor meget denne betaling udgør.

Til det første forslag om, at administrationsbidragets størrelse skal fremgå af kontingentopkrævningen til kassen, vil jeg gerne sige, at a-kassekontingentet for det første skal dække medlemsbidraget til staten, for det andet eventuelle udgifter til finansiering af kassens bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension og for det tredje kassens administrationsbidrag.

Medlemsbidraget til staten og kassens bidrag til ATP er fastlagt og fastsat i henhold til arbejdsløshedsforsikringsloven og er ens for alle medlemmer af kassen. Det enkelte medlem har derfor altid mulighed for at få oplyst eller selv beregne, hvor stort administrationsbidraget er,

og forskellene mellem a-kassekontingent i de forskellige kasser skyldes altid forskelle i administrationsbidraget, netop fordi det er fastlagt ved lovgivningen, at det skal være det samme for alle medlemmerne.

Hertil kommer, at de faglige organisationer oplyser om kontingentsammensætningen i medlemsbladene. Medlemmerne af de faglige organisationer har altså også på den måde mulighed for at få de eksakte tal at vide. Derfor finder jeg sådan set, at det er gennemskueligt nok, hvor stor en andel af kontingentet der går til administration, og efter min opfattelse vil det være overflødigt bureaukrati at fastsætte regler, der pålægger a-kassen at oplyse særskilt herom på hver kontingentopkrævning.

Beslutningsforslaget indeholder endvidere et forslag om, at a-kasser, hvor den faglige organisation betaler administrationen, skal oplyse, hvor meget denne betaling udgør. Til det forslag vil jeg sige, at de faglige organisationers drift ikke er undergivet tilsyn, hverken efter arbejdsløshedsforsikringslovgivningen eller efter anden lovgivning. Det kan derfor ikke pålægges de faglige organisationer at oplyse, hvor meget deres eventuelle udgifter til administrationen af en a-kasse udgør, og det vil være en forudsætning for, at a-kassen kan oplyse herom.

En sådan regel vil også efter min opfattelse være ret upassende, fordi udgifterne afholdes af faglige organisationers drift, og i øvrigt ganske overflødig. Medlemmerne af den faglige organisation, som ønsker oplysninger herom, vil nemlig have mulighed for at få oplysningerne fra organisationens demokratiske organer, og det er dybest set også dem, der træffer beslutning om, hvorvidt en faglig organisation skal give et bidrag til a-kassens administration.

I beslutningsforslagets bemærkninger henvises der til, at selv om antallet af ledige medlemmer i a-kasserne er faldet markant, bliver det stadig dyrere at administrere a-kasserne. Til det vil jeg godt bemærke, at ledighedens størrelse kun er én af de faktorer, der er bestemmende for administrationsomkostningernes størrelse. Kasserne administrerer mange ting. Kasserne administrerer også andre ordninger såsom overgangsydelse, efterløn, orlovsydelse, uddannelsesorlov, forældreorlov og det, der er tilbage af sæbtorloven. En kasses udgiftsniveau bestemmes i øvrigt af mange forskellige faktorer, f.eks. det faglige område, ledighedens sammensætning, det serviceniveau, man har valgt, strukturer, antallet af afdelinger m.v., hvorfor admini-

strationskontingentet fastsættes forskelligt i de enkelte kasser.

Endvidere har de krav, lovgivningen stiller til a-kasserne, betydning for administrationsudgifternes størrelse. Lovgivningsmagten har jo ikke været den første til at holde igen af hensyn til administrationsudgifternes størrelse. I forbindelse med lovgivning om forbedringer af tilsynet med udbetaling af arbejdsløshedskassens ydelser, arbejdsmarkedsreformer m.v. stilles der faktisk stadig øgede krav til kasserne, og endelig vil jeg pege på, at a-kassernes udgifter ikke er unddraget den almindelige udvikling i priser og lønninger.

For god ordens skyld skal jeg slutte med at sige, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget. Det er ikke, fordi vi ikke mener, at medlemmerne skal have størrelsen på administrationsbidraget eller for den sags skyld størrelsen på medlemsbidraget til staten at vide, men det er, fordi det er oplysninger, der er umiddelbart tilgængelige. Derfor vil det være forbundet med indblanding i det frie foreningsdemokrati, og det synes jeg sådan set at Folketinget skulle holde sig fra.

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil starte med at slå fast, at Socialdemokratiet ikke kan støtte dette forslag. Forslagets umiddelbare intention om øget gennemskuelighed af arbejdsløshedskassernes administrationsomkostninger lyder umiddelbart fornuftig. Problemet er blot, at den egentlige intention bag forslaget er et ideologisk korstog imod arbejdsløshedskasserne.

Det vil Socialdemokratiet ikke under nogen omstændigheder deltage i. Det er helt klart og naturligvis også mit partis ønske, at der skal være gennemskuelighed for a-kasse-medlemmerne i forhold til a-kassens administration og økonomiske forhold i øvrigt, men som arbejdsministeren sagde det, så mener vi ikke, at der med de nuværende regler og love er problemer for a-kasse-medlemmer i at gennemskue, hvor stor en del af kassens udgifter der går til administration.

Både medlemsbidraget til staten og kassens bidrag til ATP er fastsat i henhold til arbejdsløhedsforsikringsloven og er ens for alle medlemmer af a-kasser for henholdsvis lønmodtagere og selvstændige. Det er derfor ikke et problem for medlemmerne selv at beregne eller få oplyst administrationsomkostningerne. Det kan i den forbindelse oplyses, at medlemmerne kan orien-

tere sig i medlemsbladene, hvor relevante oplysninger oftest offentliggøres.

I betragtning af at forslagsstillerne antyder, at a-kassernes administrationsomkostninger er for høje, er det så ikke tåbeligt at pålægge a-kasserne dette ikke ubetydelige ekstra administrationsarbejde?

Hvorvidt a-kasser generelt skulle have for høje administrationsomkostninger, har jeg ingen mening om, men det er helt klart, at det må være en sag mellem a-kasserne og deres medlemmer. Det kan da aldrig være en sag, Folketinget skal bruge sin tid på, men siden sagen nu er rejst her i dag, vil jeg da godt have lov til at påpege et par forhold, der har været medvirkende til de stigende administrationsomkostninger.

Folketinget har igennem de sidste år pålagt a-kasserne stadig flere opgaver og det ikke mindst af administrativ karakter. Den aktive arbejdsmarkedspolitik og orlovsordningerne, der har været så succesfuld for beskæftigelsen, har naturligvis givet a-kasserne mere arbejde.

Den reelle stigning i administrationsomkostningerne for a-kasserne er desuden langt mindre, end det umiddelbart ser ud til. Det skyldes, at de faglige organisationer nu i højere grad tager sig betalt for administrationen. Det kan jo ikke være meningen, at medlemmer af en faglig organisation skal betale for administration af a-kassen for de a-kasse-medlemmer, der ikke vil bidrage til den faglige organisation.

Forslaget indeholder også et forslag om, at a-kasserne skal oplyse administrationsomkostningerne i de tilfælde, hvor det er den faglige organisation, der betaler administrationen. Det er et besynderligt forslag, da de faglige organisationers drift ikke er underlagt tilsyn efter arbejdsløhedsforsikringsloven eller efter anden lovgivning. De faglige organisationer er et led i den demokratiske opbygning, og såfremt medlemmer ønsker at få oplyst, hvor stor en del af de faglige midler der går til administrationen, kan pågældende rette henvendelse til pågældende organisation.

Som jeg sagde indledningsvis, mener jeg ikke, at den reelle hensigt med dette forslag er øget gennemskuelighed. Det er blot en del af et spil imod de faglige organisationer og imod a-kasserne, og dér finder man aldrig Socialdemokratiet.

Helge Sander (V):

Det er korrekt, at vi her taler om et forslag, der er forholdsvis enkelt, men ikke desto mindre ser det ud til, at det volder store problemer både i regeringen og i Socialdemokratiet af acceptere denne helt naturlige oplysning til de mange medlemmer af a-kasserne.

Når hr. Ole Vagn Christensen gør det til en forholdsvis simpel sag, skal jeg gøre opmærksom på, at det trods alt drejer sig om 2,5 mia. kr., som hvert år indkasseres i disse administrationsbidrag. Og det, vi beder om, er blot, at det bliver gennemskueligt, således at medlemmerne har mulighed for at se, hvad det er, de betaler til.

Og jeg forstår slet ikke arbejdsministeren, som ganske rigtigt både her og tidligere har gjort opmærksom på, at loven foreskriver, at der skal være en opdeling, således at man kan se, hvad der betales til fagforeningen, hvis man er medlem af en sådan, hvad der betales i a-kassebidrag, hvad der betales til ATP osv., for det, det hele drejer sig om, er ikke noget kæmpestort administrationsapparat, der skal sættes i gang; det er alt for billigt et argument.

Det, vi ønsker, er ganske enkelt en linje mere på opkrævningen, så folk kan se, hvad det koster at få administreret deres kontingent. Og det er som sagt en meget, meget enkel operation, som overhovedet ikke vil give noget bureaukrati eller meget store vanskeligheder for nogen af parterne. Det, der er afgørende, er, om man vil eller ikke vil, og det vil regeringen og Socialdemokratiet ikke. Så enkelt er det.

Når vi synes, at det er interessant, er det jo, fordi vi her oplever en forskel på kasserne på 1.800 kr. Det maksimale er ca. 2.300 kr. pr. år pr. medlem, og det mindste er ca. 500 kr. Så er det selvfølgelig rigtigt, at der er forskel på kasserne, f.eks. hvor mange ledige man har, og der er forskellige forhold, som gør, at vi selvfølgelig accepterer, at der er en forskel – blot ikke en så stor forskel. Men hvorfor vil man ikke fortælle, at denne forskel er der? Man kan selvfølgelig regne det ud, hvis man sætter sig ned og lægger sammen og trækker fra. Jeg kan godt forstå, at arbejdsministeren kigger i en helt anden retning, for det her er direkte pinligt. Det er direkte pinligt, at man ikke vil fortælle folk, hvad det er, der lige så stille forsøges lempet ud af deres lomme, ved at man har en linje på opkrævningen, der hedder a-kasse-kontingent.

På de fleste, men ikke på alle kontingentopkrævninger, står der a-kasse-kontingent, og så

står der et beløb, som langt overstiger de 311 kr., der skal indbetale til staten. Det er kun de 311 kr., der skal indbetales. Det beløb, der står på over 400 kr., 500 kr., 600 kr., går direkte til a-kasserne og måske videre til fagforeningerne. Det, vi synes er helt urimeligt og uforståeligt, er, at man ikke vil give mulighed for, at folk kan se det på deres opkrævning.

Så derfor må vi, også efter det, der allerede er sagt fra arbejdsministerens side, sige, at man ikke ønsker denne gennemskuelighed. Man vil hellere holde hånden over de her kasser, som for norges vedkommende opkræver astronomiske beløb. Derfor synes vi, det er meget, meget vigtigt, at det enkelte a-kasse-medlem får mulighed for at se præcis, hvad det er, der betales i administrationsomkostninger.

Til sidst vil jeg lige knytte en bemærkning til det med, at a-kasse-udgifterne stiger, på trods af at der er færre arbejdsløse. Jeg erkender, at der er en række opgaver, som a-kasserne skal løse, men det er dog påfaldende, at vi nu får en opgørelse fra et år, hvor der efter regeringens måde at opgøre det på har været færre ledige, som viser, at der ikke desto mindre for langt, langt de fleste kasser er sket en endog meget kraftig stigning i det beløb, som man skal betale til administrationsomkostninger. Jeg gentager: Alene til administrationsomkostninger, for det, staten skal have, er for alle lønmodtagere 311 kr.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan ikke lade være med også på baggrund af det indlæg, jeg holdt, at vende tilbage til, hvad formålet i virkeligheden er med det her. Det formål, som hr. Helge Sander ligesom lægger op til, er, at der er noget odiøst ved nogle af de der administrationsudgifter. Det er det, man ligesom prøver på at markedsføre gennem al den snak om gennemskuelighed.

Vi mener helt klart og tydeligt, at der er gennemskuelighed. Der er den gennemskuelighed, at man netop ved, hvor meget det statslige bidrag er, og at man netop ved, hvor meget de faglige organisationer gør brug af. Derfor er der kun ét formål, og derfor mener jeg, at hr. Helge Sander må sige, hvad det er, han vil bruge det til. Nu kan jeg se tiden er udløbet, men jeg vender tilbage.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det er ikke, fordi Det Radikale Venstre og Venstre på det her punkt holdningsmæssigt ligger så langt fra hinanden, men jeg vil godt bede hr. Helge Sander tænke over, hvad det her kunne få af konsekvenser for foreningslivet i Danmark. For hvis vi skulle føre princippet videre – altså det princip, som er beslutningsforslagets – vil det jo indebære, at f.eks. idrætsforeninger og alle mulige andre foreninger, der modtager offentligt tilskud, også skulle pålægges at oplyse medlemmerne om, hvad administrationsbidraget er. Skal vi gå så vidt?

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen kunne i princippet have ret, men det her er en ganske anden sag. Det er jo ikke således, at der, fordi man er medlem af en idrætsforening, kommer en opkrævning hver måned. Der er også mange andre forhold, hvor man kunne bede om at få det lidt mere specificeret.

Det, vi taler om, er, at der er tale om offentlige midler, hvor vi i forvejen sender en opkrævning ud, og hvor der i forvejen er en præcis opgørelse på indbetalingskortet, så man kan se, hvad der går til fagforening, hvad der går til ATP osv., sådan som arbejdsministeren allerede har redegjort for. Det, vi så bare beder om, er, at vi får en linje mere, hvor man kan se, hvad man skal betale i administrationsomkostninger.

Hvad er formålet, spørger hr. Ole Vagn Christensen. Jåmen formålet er, at det ville være med til at gøre det både bedre og billigere, hvis det var således, at man fik sat fokus på de her meget, meget store forskelle. Og hvis det er således, at der er en god forklaring på de store forskelle, så synes jeg, at arbejdsministeren skulle tage fat på en undersøgelse, sådan som et medlem af Socialdemokratiet, fru Lone Møller, tilkendegav i Erhvervs Bladet den 20. november. Hun undrer sig også over det, som jeg har givet udtryk for her i dag, og hun siger, at det bør give anledning til, at man undersøger, hvorfor det forholder sig, som det gør.

Det kunne bl.a. være en af måderne, man gjorde det på, hvis det er således, at man selv er i tvivl om, hvorfor der er de store forskelle – som sagt fra det billigste til det dyreste ca. 1800 kr pr. år pr. medlem.

Så til hr. Ole Vagn Christensen: Det er helt enkelt. Vi tror på, at en gennemskuellighed vil

være med til, at vi får en både bedre og billigere administration af disse penge.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg forstår ikke helt argumentationen. Hvis vi nu tager idrætsområdet, det kunne også være mange andre foreninger, for der er jo mange af dem, som på en eller anden bliver understøttet af det offentlige, men hvis vi holder fast i eksemplet med idrætten, så er der i det øjeblik, hvor det drejer sig om børns og unges idrætsudøvelse, store tilskud over folkeoplysningsloven, og der er også en kontingentbetaling. Jeg ved ikke, om det er en gang om måneden – det er det jo i nogle idrætsorganisationer – men det er i hvert fald et par gange om året. Og dér er det, jeg mener, at hvis vi driver dette her for vidt, vil det altså også få en konsekvens for nogle af de foreninger, hvis frihed jeg tror både Det Radikale Venstre og Venstre sætter vældig højt.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Til hr. Helge Sander: Det var en kraftig under-vurdering af de medlemmer, der er i de forskellige a-kasser.

For det første skulle det være sådan nogle isolerede mennesker, der overhovedet ikke ved, hvad andre betaler i kontingent. Og desforuden har forslagsstillerne opfattelsen af, at vi her fra Folketingets side ved at få fokus på det her spørgsmål skulle kunne fremme en situation, hvor a-kasserne slækkede på de arbejdsopgaver, som man finder er nødvendige at udføre. Jeg vil gerne sige her, at man jo kan kigge på listen, og så kan man se, om der ikke er nogle specielle forhold. Det er ikke nødvendigt at lave nogle store undersøgelser om, hvorfor man har valgt det kontingent, som man har valgt.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Til fru Elsebeth Gerner Nielsen må jeg gentage, at der selvfølgelig er en meget stor forskel på, om hun taler om idrætsforeninger, hvor man betaler kontingent på nogle få hundrede kroner pr. år, eller vi taler om en forsikrings-sag, hvor der er tale om månedlige indbetalinger.

Her taler vi – bare det lille hjørne – i alt om 2,5 mia. kr. Men jeg erkender, at selvfølgelig kan vi da sagtens lave detaljerede regler også på andre områder, og – hvis man ønsker det – inden for idrætten. Så hvis De Radikale kommer

med et forslag, ser vi selvfølgelig på det, men det er helt urimeligt at sige, at det her beskedne forslag antaster foreningsfriheden. I forvejen beder man om en nøje specifikation af de ting, der skal indbetales, jf. det, arbejdsministeren har sagt, og som jeg gennemgik i mit første indlæg. Det vil sige, at det her bare er en linje mere, sådan at vi kan få gennemskuelighed. Det er alt det, vi beder om.

Og så vil jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen, at jeg ikke har talt om, at der ikke er store opgaver at løse for a-kasserne, og jeg mener også, at a-kasserne på mange måder gør et glimrende stykke arbejde, men den opgave har alle a-kasser. Så er de lidt forskellige, ja, men så er det bare, jeg spørger: Berettiger det til, at der er 1.800 kr. i forskel pr. medlem pr. år? Det er det, vi står uforstående over for, og der er ingen grund til, at hr. Ole Vagn Christensen skyder os nogle motiver i skoene, som vi ikke har.

Vi ønsker bare, at vi ved, hvad pengene går til, og at de enkelte medlemmer har mulighed for at se, hvor stor forskellen er. For selvfølgelig kan man selv finde ud af det ved at ringe til a-kasserne, men de har vist rigeligt at lave i forvejen. Man kan også selv begynde at regne på det, men hvorfor gøre det, når det er så enkelt at lave det gennemskueligt?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Nu nærmer vi os det interessante, for de budgetter, de regnskaber, der bliver aflagt på generalforsamlinger, hvor man redegør for, hvordan situationen ser ud, og hvad det er, man har brugt pengene til, er jo åbne møder for alle medlemmer. Samtidig offentliggøres det også i blade og den slags ting dér, så det er helt klart, at de arbejdsopgaver, man har påtaget sig, er blevet anerkendt, og de er blevet godkendt.

Det, jeg startede med at sige, var, at hr. Helge Sander ønsker at føre et korstog, og det korstog vil vi ikke være med til, nemlig et spørgsmål om at prøve på at mistænkeliggøre det, som foregår i disse foreninger, og jeg synes stadig væk, fru Elsebeth Gerner Nielsens spørgsmål til hr. Helge Sander er meget relevant, når vi snakker om foreningsfriheden i det her land.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Til hr. Ole Vagn Christensen: Det er åbne møder, og det, hr. Ole Vagn Christensen siger om de opgaver, de har, er alt sammen korrekt.

Det er overhovedet ikke det, vi har sat på dagsordenen. Det eneste, vi spørger om, er, hvorfor i alverden folk så ikke må få noget at vide om de ting, der så vedtages på disse generalforsamlinger? Det er spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg skal kun sige til hr. Helge Sander, at det får folk at vide igennem deres fagblade, det får de folk at vide, der møder op til generalforsamlingerne. Der er ikke noget odiøst i det her.

Brian Mikkelsen (KF):

Socialdemokraterne, både ordføreren og arbejdsministeren og desværre også det radikale medparti i regeringen, har en meget, meget dårlig sag. Hvad kan der være til hinder for, at man på en kontingentopkrævning oplyser, hvad man betaler af administrationsudgifter pr. medlem? Så kommer arbejdsministeren og hr. Ole Vagn Christensen og fortæller, at det er til stort besvær og giver mange administrative problemer.

Sagen er den, at når man sender et girokort ud – jeg har selv arbejdet i en a-kasse, skulle jeg hilse og sige – så er der ikke noget problem med at putte noget ekstra på. Man putter altid reklametekst på de dér girokort for at fortælle om de ydelser, man nu tilbyder for den a-kasses vedkommende. Så der er overhovedet ingen praktiske problemer ved at putte administrationsudgifterne på girokortet.

Jeg forstår slet ikke, at man opponerer; jeg synes, det er sølle og ussel, at man ikke kan støtte det her forslag. Det er meget sjældent, jeg bruger et sådant ordvalg, men jeg synes, det her forslag er ligetil. For forslaget har jo flere formål, selv om det er kort, enkelt og ligetil, for størrelsen på a-kassernes administrationsomkostninger er på det nærmeste det, man kalder lovløst land. Det er rigtigt, som hr. Ole Vagn Christensen siger, at der er generalforsamlinger, der afgør de her ting. Men det er ikke mange mennesker, der dukker op til de generalforsamlinger.

Jeg kan orientere om, at i den a-kasse, jeg kender meget til, har vi 160.000 medlemmer, og der er måske 30-40 mennesker, der dukker op til den generalforsamling hvert år. Så det vil kun være ret og rimeligt, at de 160.000 medlemmer i denne her pågældende a-kasse selvfølgelig fik at vide på deres giroindbetalingskort, hvad de betalte i administrationsudgifter til a-kassen.

Vi vil godt med det her lovforslag være med til at skabe debat om den forskellighed, der er i a-kassernes administrationsudgifter, og ikke mindst den voldsomme forskel, der har været i a-kassernes udvikling af administrationsomkostninger de sidste år.

Et af forbundene, det er SiD, har opnået en stigning de sidste 4 år på 98 pct., medens visse forbund har oplevet en nedgang i deres administrationsudgifter. Den store forskel kan altså ikke forklares ved, at der er en masse ting, der er kommet som følge af arbejdsmarkedsreformen. Tingene hænger altså ikke sammen, når vi skal ind og se på, at arbejdsløsheden er faldet inden for de enkelte kasser, samtidig med at DfA's årsberetninger viser, at der inden for de enkelte forbund er sket massive stigninger i administrationsbidraget.

Nu er det jo selvfølgelig vanskeligt at hænge de enkelte forbund ud. Jeg har nævnt SiD. Jeg kan så nævne, at f.eks. børnehavepædagogerne og socialpædagogerne har oplevet, at der altså er en nedgang i deres administrationsomkostninger. Det er jo ikke, fordi de har fået færre opgaver i forhold til SiD f.eks. Det rejser også det spørgsmål, om den enkelte arbejdstager i det hele taget får en vejledning, som er reel, da der ikke er noget krav om, at man skal være medlem af en fagforening, når man melder sig ind i en a-kasse. Det er jo igen et andet problem, som vi godt vil have en debat om: at der er en stor forskel på at være medlem af en fagforening og en a-kasse.

Eksempelvis har HK's a-kasse det princip - det har jeg selv oplevet så sent som i går, hvor jeg henvendte mig til HK - at hvis man beder om optagelse i HK's a-kasse, så får man en indmeldelsesblanket til fagforeningen, og så er der en lille talon nedenunder, hvor der står, at man kan melde sig ind i a-kassen. Men man får besked på, at man skal melde sig ind i fagforeningen.

Jeg vil også sige henvendt til venstrefløjen til venstre for regeringen, at man fra SF's og Enhedslistens side normalt ikke holder sig tilbage for at snakke om bureaukrati, men jeg synes, at SF og Enhedslisten i denne her sag har været forbløffende stille. Og jeg synes også, det er underligt, at det er de borgerlige partier, der er de eneste, der interesserer sig for det bureaukrati og den manglende gennemskuelighed, der er i nogle af a-kasserne. Med de her bemærkninger anbefaler jeg, at man støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Brian Mikkelsen startede jo i fin stil med at tale om en god eller dårlig sag, og så prøvede han at lægge det ind i det, at jeg havde talt om, at det ville være til meget besvær. Jeg har ikke sagt, at der vil være tale om meget besvær. Det, jeg har talt om, og det vil jeg også gerne over for hr. Brian Mikkelsen præcisere, er, at alle de oplysninger, medlemmet har brug for, er tilgængelige for medlemmet. Og det dér med at få skrevet på en seddel, at så og så meget udgør administrationsomkostningerne, og så tro på, at de bliver mindre, fordi man så nok kan lave et pres, dér er jeg ikke så naiv, at jeg ikke tror på, at folk godt ved, hvad de forskellige grupper betaler i kontingent. Det er en undervurdering af det danske folk, så jeg ved ikke, hvem det er, der har en dårlig sag. Jeg vil nu mene, det er hr. Brian Mikkelsen.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Til hr. Brian Mikkelsen: Hvem er det ude i Holbækkredsen i Det Konservative Folkeparti, der bestemmer, om det er hr. Brian Mikkelsen, der skal være folketingskandidat? Er det ikke de mennesker, der møder op på generalforsamlingen? Hvem er det, der i en a-kasse bestemmer det serviceniveau, der skal lægges, og dermed også indirekte administrationsbidraget? Er det ikke de mennesker, der møder op på generalforsamlingen? Jeg er ikke så sikker på det dér med De Konservative ude i Holbækkredsen, men det vil jeg gerne have svar på.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil da gerne om lidt gå tilbage i referatet og finde belæg for min påstand om, at den socialdemokratiske arbejdsminister og til dels den socialdemokratiske ordfører kaldte det her forslag meget besværligt og meget bureaukratisk for a-kasserne. Så var det, jeg påviste, at der altså ikke er noget som helst bureaukratisk i at påføre en enkelt linje i kontingentindbetalingskortet om, hvad man betaler. Det er jo forbrugeroplysninger. Alle må da være interesseret i, at medlemmerne af en a-kasse ved, hvad de skal betale. Jeg kan ikke se nogle reelle argumenter imod det. Det skuffer mig en smule, at den radikale ordfører ikke også kan se det.

Hr. Ole Vagn Christensen siger så, at det er at undervurdere den danske befolkning, at jeg

siger heroppefra, at medlemmerne ikke kender deres administrationsomkostninger. Altså, jeg opfatter mig selv som nogenlunde normalt begavet - andre vil jo så sige noget andet - men jeg aner overhovedet ikke, hvad jeg betaler i administrationsomkostninger til min a-kasse. Det står ikke nogen steder, og så skal jeg til at bladere i mit forbundsblad og se bagerst i det og alle sådan nogle ting.

Det ville være meget nemmere for mig, hvis jeg på det girokort, jeg fik, kunne se, hvad jeg betalte, og så kunne jeg se, om det var ret og rimeligt, eller om jeg skulle brokke mig over det.

Hr. Poul Erik Dyrland kommer så med en parallelforklaring omkring vælgerforeninger. Den store forskel er jo her, at a-kasser altså er halvstatslige foretagender, som får i milliarder af kroner i støtte; 2,5 mia. kr. for at være helt nøjagtig.

Man kan ikke sammenligne en a-kasse med en vælgerforening alene af den grund, at i en vælgerforening har man jo selv meldt sig ind, fordi man viser et engagement, et politisk engagement, og det er godt og dejligt. Men i en a-kasse melder man sig jo ind, fordi man vil forsikre sig imod ledighed, og for de flestes vedkommende - må man være ærlig at sige - er det, fordi de godt vil have en god pensionsordning i form af efterløn, fra de er 60 år.

Så der er altså en kolossal forskel på at være medlem af en a-kasse og en vælgerforening.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det var en interessant bemærkning, hr. Brian Mikkelsen kom med: at hr. Brian Mikkelsen ønsker, at staten skal påtage sig opgaven at give informationer, som man har retten til at kunne få. I virkeligheden var det, hr. Brian Mikkelsen talte om, at ligegyldigheden skal have indflydelse, fordi vi i staten kan ordne det hele.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Det var dog en forfærdelig søforklaring, vi her fik fra hr. Brian Mikkelsen.

Skal vi ikke være enige om én ting, nemlig at det er generalforsamlingen og de mennesker, der møder frem på en generalforsamling, der principielt vedtager det, der skal foregå, og på hvilket niveau det skal foregå?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Hr. Brian Mikkelsen sagde noget om, at han anså sig selv som værende normalt begavet. Det anser jeg sådan set også hr. Brian Mikkelsen for at være, vil jeg godt sige. Derfor skuffer det mig dybt, at man på den måde, som hr. Brian Mikkelsen gør det, udtaler sig mod bedre vidende.

Der er ikke 2,5 mia. kr. i administrationstilskud fra det offentlige til arbejdsløshedskassernes drift. Det er, som det er blevet nævnt her et par gange, medlemmerne af den faglige organisation, der fastlægger det serviceniveau, man vil have i sin arbejdsløshedskasse, og ud fra det fastlægges der så et budget og et bidrag. Og det er så i øvrigt noget, der skal aflægges regnskab for over for medlemmerne på den efterfølgende generalforsamling.

Jeg håber, det er en misforståelse, når hr. Brian Mikkelsen har den opfattelse, at det er 2,5 mia. kr., der går fra skatteyderne og så ud til arbejdsløshedskassen. Det er ukorrekt.

Jeg er også lidt forundret over, at et så begavet menneske som hr. Brian Mikkelsen ikke synes, det er ulejligheden værd at bladere i sit medlemsblad. Jeg kan forstå, at hr. Brian Mikkelsen er medlem af en faglig organisation - nu ved jeg ikke, hvad det er for en organisation - og de allerfleste organisationer har faktisk nogle ganske gode fagblade, som jeg ikke synes at man spilder sin tid ved at bladere i - specielt ikke, hvis man gerne vil gå efter de to tal, man skal gå efter; det bliver annonceret rimelig tydeligt i de allerfleste fagblade.

Det ene tal er det, man kender - for hr. Brian Mikkelsens vedkommende som lovgiver - det tal, man skal betale til staten, og så er der det andet tal, som man igennem sine generalforsamlingsbeslutninger selv har været med til at beslutte.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Det er jo godt, at debatten ikke kommer til at dreje sig om mit intelligensniveau, for det ville ikke være så godt. Men jeg kan da røbe her, at jeg selvfølgelig bladrer rundt i mange forskellige fagblade, og dér undrer det mig altid, at netop disse oplysninger som regel er på bageste side, f.eks. at administrationsudgifterne pr. medlem i SiD er 1.842 kr., mens man i andre, tilsvarende fagforeninger betaler mellem 1.000 og 1.200 kr., for ikke at sige, at der er nogle foreninger, hvor man kun betaler 500-600 kr. for nogenlunde de samme ydelser.

Og det har ærlig talt undret mig meget, at medlemmerne ikke har krav på at få besked om dette på deres girokort, når de hver måned eller hvert kvartal betaler kontingentet til deres a-kasse.

Og så synes jeg, det er naivt at tro, at der er reelt medlemsdemokrati i a-kasserne, for hvor mange mennesker dukker op til disse foreningers generalforsamlinger? Hvis vi f.eks. tager SiD, som, så vidt jeg husker, har 350.000 medlemmer, dukker der måske 500-600 medlemmer op til deres store årlige kongres, fordi de er valgt som delegerede rundt omkring.

Så man kan altså ikke reelt sige, at medlemmerne ved, hvad de betaler i administrationsudgifter, og derfor ville det være ret og rimeligt, hvis det stod på deres girokort.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Da vores arbejdsmarkedspolitiske ordfører, Vibeke Peschardt, ikke kan være til stede, har jeg lovet at sige følgende:

Beslutningsforslag nr. B 82 ønsker at pålægge a-kasserne ved kontingentopkrævningen at oplyse om størrelsen af administrationsomkostningerne samt om den faglige organisations eventuelle tilskud hertil.

I Det Radikale Venstre er vi lidt ambivalente over for forslaget, for egentlig kan vi ikke forstå, at det ikke kan lade sig gøre fuldt ud at oplyse om administrationsomkostningerne og om, hvem der betaler hvad, men på den anden side mener vi ikke, at initiativet til en eventuel ændring skal komme herfra, for hvis man som medlem af en fagforening ikke vil være med til, at ens kontingent skal gå til administration af en a-kasse, synes vi, at man skal sige fra i sin faglige organisation.

Det er jo muligt at sige nej via repræsentantskabet eller bestyrelsen i de faglige organisationer, ligesom man kan rejse sådanne sager i sit fagblad.

Det Radikale Venstre kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget. Men vi vil opfordre medlemmerne til at bruge deres demokratiske muligheder for at søge de oplysninger, de har krav på. For det er selvfølgelig helt rimeligt, at man ved, hvad ens penge går til, og det er meget skuffende, at vi i Foreningsdanmark ikke er bedre til at bruge medlemsdemokratiet, end vi rent faktisk er.

Aage Frandsen (SF):

Der er store sager i dette Folketing, som køres igennem i løbet af forholdsvis kort tid, næsten uden at nogen opdager det, og så er der små sager, som man diskuterer længe og inderligt, og hvor man siger, at det drejer sig om nogle principielt meget vigtige spørgsmål, og jeg synes, det forslag, vi nu diskuterer, ubetinget hører hjemme i den sidste kategori.

Men jeg har meget svært ved at forstå hele diskussionen, for på den ene side er det jo en selvfølge, at en organisation skal oplyse sine medlemmer om alt, hvad de kan blive klogere af, og de kan altså blive lidt klogere af at få at vide, hvad deres administrationsbidrag er, og derfor synes jeg sådan set, at man godt kunne sige, at disse oplysninger kunne påføres girokortet; det er meget enkelt, og det er der ikke noget problem i.

På den anden side kan vi altså ikke acceptere punkt 2 i forslaget, som det ligger her, og det vil jeg vende tilbage til, men det første punkt i forslaget er der altså ikke noget problem i.

Men at man mener, at det skal gøres til et beslutningsforslag i Folketinget, således at vi skal finde ud af det her, forstår vi ikke, men nu er det altså fremsat, og så kan vi jo forsøge finde ud af det i forbindelse med en betækningsafgivelse. Men hvis man så bagefter antyder, at vi bliver klogere af det, siger man ikke ret meget, selv om vi godt kan se, at der ligger nogle konkrete ideer i forslaget.

Hele argumentationen er vi altså enige i, men det er jo ikke en tilfældighed, at sygeplejerskerne og lægerne har lavere administrationsbidrag, og derfor ligger der en lidt dårlig vejledning i at sammenligne deres a-kasse med en a-kasse, der har meget høje arbejdsløshedsprocenter, f.eks. Kvindeligt Arbejderforbund og SiD. Det bliver man ikke ret meget klogere af.

Hvis man får det oplyst, afspejler det i øvrigt i et vist omfang, hvad konsekvenserne ville være af, at man i højere grad gjorde a-kasse-kontingentet til noget, der var afhængigt af, hvilken arbejdsløshedsprocent der var inden for det pågældende område, for så kunne man sige, at fagforbundene og a-kasserne ville blive mere ansvarlige for den politik, de fører, men det tror vi nu ikke på, men det ved jeg at der er forskellige der har talt for at man skulle gøre. Men pointen skulle altså være, at hvor der er stor arbejdsløshed, skal der også være høje a-kassekontingenter, og det er jo det, der ligger i forslaget her, men man får det altså mere synliggjort på den måde.

Så vi er altså tilhængere af, at når foreninger og organisationer får statspenge, kan staten også stille nogle krav, og derfor må staten også kunne stille krav, når det drejer sig om idrætsforeningerne. Det er ikke på dagsordenen her, men det er altså vores principielle holdning til det, og derfor er det, der ligger i punkt 1, heller ikke uberettiget, for der er jo tale om statspenge her. Og om ikke andet kunne man jo sige, at staten kunne anmode om at få anført, hvor mange penge der går til selve arbejdsløshedssystemet.

Man kan diskutere, om administrationsfællesskabet direkte skal være specificeret, for det er jo sådan set foreningens eget problem, og derfor siger vi også, at punkt 2 ikke duer, for det drejer sig jo om, at en privat forening vil give nogle penge til noget, og det er jo meget venligt af den.

Og der er jo tale om, at det går den vej, og selv om jeg har givet udtryk for nogle positive ting vedrørende punkt 1 i forslaget, er jeg derfor alligevel nødt til at sige, at vi ikke er enige i hele intentionen i forslaget her, og derfor regner jeg med, at det, vi kan nå frem til, er en form for betænkning om det her, som hele Folketinget kan blive enige om med hensyn til, hvordan man kan løse det problem, sådan at det ikke bare ligger i luften, men direkte fremgår.

Hr. Helge Sander kom altså til at sige, at disse administrationsbidragspenge måske går direkte til fagforeningerne, og det er jo en mistænkeliggørelse, for hvis det er rigtigt, er det meget alvorligt, for så er det altså én forening, som får statstilskud, nemlig a-kassen, der giver penge til en anden forening, som ikke får statstilskud, og det er så fagforeningen, og det er en meget alvorlig beskyldning.

Men vi vil altså gerne se på det første punkt i forslaget, men vi regner ikke med, at det er noget, som egner sig til, at vi vedtager en folketingsbeslutning herinde, men måske til, at Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg afgiver en betænkning om det, og det må Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg vel i sin helhed kunne blive enige om.

Jeg forstår også, at Socialdemokratiets ordfører siger, at det er en selvfølge, at der oplyses så godt som muligt, og så må jo vi finde en måde at gøre det på. Men nu er det jo sådan, at et a-kasse-medlem ikke nødvendigvis er medlem af fagforeningen, og a-kasserne sender ikke foreningsblade ud, men så vi må jo finde en anden måde at offentliggøre det på, sådan at a-kasse-medlemmerne får den bedste oplysning og brugervejledning.

Men som sagt bliver man ikke ret meget klogere af det, for der er mange ting, der er skjult i administrationsbidragene.

Tom Behnke (FP):

Når man melder sig ind i en a-kasse, er det jo hovedsagelig, fordi man ønsker at have en forsikring og dermed mulighed for at få understøttelse, hvis man en dag skulle blive ledig. Det er det, man betaler sit kontingent til a-kassen for. Og når man så har betalt sit kontingent, er der en lille del af pengene, der går videre til staten, og en større del, der går til administration. Men hvis man bliver ledig, er det jo således, at det er staten, der betaler 100 pct. af det, der bliver udbetalt i understøttelse.

Og hvis det var sådan, at de frie markeds kræfter rådede, når der er tale om a-kasser, ville der ikke være behov for dette forslag, for så ville medlemmerne jo kunne vælge den a-kasse, der opfylder de behov og de ønsker, de har til deres a-kasse. For eksempel kunne man vælge en a-kasse, der frivilligt oplyser på kontingentopkrævningen, hvor meget går til staten, og hvor meget går til administration af a-kassen. Det ville der givet være nogle a-kasser, der ville gøre, og så ville man kunne søge hen i den a-kasse, som opfylder de ønsker, man har.

Men der er ikke frihed på det her område. Hvis man vil være medlem af en a-kasse, er man tvunget til at være medlem af en bestemt a-kasse, og derfor kan man ikke bare sige fra. Så længe der er dette meget fasttømrede system, er vi nødt til at sikre og garantere de rettigheder, som man selvfølgelig bør have med hensyn til at få oplyst, hvor meget der går til administration, og hvor meget der går videre til staten, på den måde, at det fremgår af selve opkrævningen.

Det, der er tale om, er jo, at vi som forslagsstillere ønsker at få mere gennemsækelighed i systemet, således at alle, der betaler deres kontingent, klart og tydeligt kan se, hvor meget de betaler i administration, altså at de som forbrugere kan sammenligne prisen med produktet og dermed se, om det, de betaler, er rimeligt eller ej.

Og vi ved jo, at der i dag på det her område er meget stor usikkerhed med hensyn til, hvad der er hvad, og hvad der er nødvendigt og hvad der ikke er nødvendigt at melde sig ind i. Jeg hører f.eks. jævnligt, at ledige siger, at de skal hen på fagforeningen og have deres understøttelse. Men fagforeningen udbetaler ikke 10 øre i understøttelse! Det er en misforståelse, som spe-

cielt Socialdemokratiet har ønsket at der skal herske i befolkningen, at man er nødt til at være medlem af en fagforening for at få understøttelse, men det er man ikke. Det er a-kassen, man skal være medlem af for at få understøttelse. Men misforståelsen er almindelig, og den har specielt Socialdemokratiet været medvirkende til.

Og noget andet er, at mange har den opfattelse, at man er nødt til at være medlem af en fagforening for at kunne gå på efterløn. Det er også forkert. Man skal ikke være medlem af en fagforening; man skal være medlem af en a-kasse. Fagforeningen er ganske enkelt en privat forening ligesom alle andre private foreninger.

Og når ministeren og ordføreren for Socialdemokratiet så siger, at medlemmerne jo selv kan beregne, hvor meget de betaler til administration, er det et ganske usagligt argument, for det kan jo sammenlignes med et hav af andre områder inden for hele den offentlige sektor, hvor man selvfølgelig oplyser, hvad de faktiske tal er på det ene og det andet område, og hvor man jo også kunne sige: Det kan den enkelte borger selv beregne.

Hvorfor udsender man f.eks. en årsopgørelse fra skattevæsenet, hvoraf det klart og tydeligt fremgår, hvor meget man skal betale inden for de forskellige skattesatser og til ATP og til arbejdsmarkedsbidrag osv.? Hvorfor gør man det? Det kan de enkelte skatteydere da selv beregne! De kan da nøjes med at få at vide, hvor høj skatteprocenten er, og så kan de jo selv beregne sådan noget! Men det ville man jo aldrig finde på, og derfor holder argumentationen om, at det kan folk da selv beregne, jo ikke. Dette er en service til medlemmerne, som selvfølgelig bør gennemføres.

Og så har det jo været sagt flere gange, også af hr. Ole Vagn Christensen – jeg tror, det var en fortalelse fra hans side, men han sagde det i hvert fald – at forslaget er en hetz imod de faglige organisationer. Dette er en hetz imod de faglige organisationer, blev der sagt.

Igen et bevidst forsøg på at forvanske hele det her område og bilde befolkningen ind, at man er tvunget til at være medlem af en fagforening, hvis man vil have understøttelse, for det er direkte forkert. Men der er mennesker her i huset, som direkte ønsker at foretage en sådan vildledning.

Arbejdsministeren sagde også, at det er medlemmerne af de faglige forbund, der fastlægger serviceniveauet i a-kasserne. Det sagde ministe-

ren ordret, og jeg vil godt lige høre, om ministeren virkelig mente, at det er sådan, det hænger sammen. For hvad så med dem, der kun er medlemmer af a-kassen, og som ikke er medlemmer af den tilfældige private forening, for så har de altså ingen indflydelse på, hvad der foregår i a-kassen.

Jeg tror, det var en fortalelse fra ministerens side, for så vidt jeg husker, er det altså sådan, at fagforeningen og a-kassen skal være fuldstændigt adskilte, og derfor kan det selvfølgelig ikke være rigtigt, at det er fagforeningen, der bestemmer, hvad der skal ske i a-kassen. Men jeg vil godt høre, om ministeren talte over sig, eller det virkelig er sådan, det forholder sig.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Tom Behnke talte meget om, at jeg skulle have sagt, at forslaget er en hetz imod de faglige organisationer, og i den forbindelse vil jeg spørge hr. Tom Behnke, hvor meget service man kan få for 311 kr., når man ser de forskellige tal for, hvad organisationerne skal bruge for at klare de serviceopgaver, som medlemmerne ønsker at de skal klare.

Men af den debat, der har været, har jeg ikke forstået, at det er de 311 kr., vi taler om; jeg har forstået på hr. Helge Sander, at det er beløb på op til de 1.800, det drejer sig om, og at det er den forskel, der ligger her, man er interesseret i at der skal skabes en debat om, og det er det, vi mener er et foreningsanliggende.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

En a-kasse er en a-kasse, men en fagforening er en privat forening. Det, der bliver betalt til administration af en a-kasse, går til administration af a-kassen og må under ingen omstændigheder overføres til den faglige forening, der er tilknyttet den enkelte a-kasse, hvis der er tilknyttet en sådan, og derfor hænger det selvfølgelig ikke sammen.

Det, vi taler om, er administrationen af a-kasserne, og det er de beløb, der går til administrationen, som vi ønsker skal fremgå af kontingentopkrævningerne. Vi ønsker, at når man betaler sit kontingent til sin a-kasse – hvad enten man er medlem af en fagforening eller ej – skal det fremgå af girokortet, hvor stor en del af kontingentet der går til administration, og hvor stor en del der ikke går til administration. Det må være klart og tydeligt, og det fremgår også helt klart af forslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

For at prøve at få hr. Tom Behnke til at forstå, hvad der er systemet i det her, skal jeg lige gøre opmærksom på, at når beløbet på 311 kr. ikke slår til over for alle opgaverne, er det nødvendigt, at man bruger nogle af forbundets penge, og derfor er man i den situation, at det, der ligger ud over det statslige bidrag, er foreningens anliggende. Jeg mener, man lægger op til en hetz over for de forskellige kasser, fordi man vil have offentliggjort nogle ting, og det er derfor, vi siger, at der er den skjulte dagsorden i forslaget, at der er nogle, der bruger for mange penge til administration. Men det tror vi ikke en pind på. Det er ikke tilfældet, og det ville man også finde ud af, hvis man så nærmere på de områder, det hele drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal prøve at forklare, hvorfor det er så vigtigt for os, at det fremgår klart og tydeligt. Lad os sammenligne med en forretning, der sælger et produkt. Det kan være, man gerne vil købe en sofa, og da kan man gå ind i en hvilken som helst forretning og selv vælge, hvor man ønsker at købe den sofa.

Men når vi taler om a-kasserne, ved hr. Ole Vagn Christensen jo godt, at med det meget hårdt sammentømrede arbejdsmarked, vi har, når vi taler om fagforeningerne, er det ikke et spørgsmål om, at man bare frit kan vælge den a-kasse, man har lyst til at melde sig ind i. Man er tvunget til at melde sig ind i den a-kasse, der nu engang hører til fagområdet, hvis man vil være medlem. Man kan tage det, eller man kan lade være, men man har ikke muligheden for at vælge en anden a-kasse.

Så bliver der nævnt, at man kan selvfølgelig vælge den kristelige a-kasse. Men vi ved jo godt, hvilke problemer det giver, når der er et medlem, der drister sig til at melde sig ind i den kristelige a-kasse. Så bliver der konfliktet, og så bliver der strejker og blokader osv. Vi ved jo godt, hvordan de socialistiske foreninger kæmper for at holde på medlemmerne, for hvis de ikke gjorde det, så er jeg sikker på, at der var mange, der ville melde fra.

Så derfor: Som systemet er indrettet i dag, kan man ikke selv vælge, hvilken a-kasse man vil være medlem af. Man er tvunget til at vælge én bestemt kasse, og derfor er vi nødt til at sikre, at de oplysninger er til stede.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Derfor er der også grund til, at medlemmerne møder op og tager del i diskussionen og drøftelserne om, hvor meget man skal bruge til disse områder. Det er det, vi kalder almindelig foreningstradition, og vi mener stadig, det også her er det væsentlige, at man har gjort sig klart, hvad der er statens andel, og hvad der er foreningernes andel.

Jeg mener, hr. Tom Behnke blander tingene sammen og vil have et statsligt overformynderi, som man ikke kan bruge til noget som helst, når det drejer sig om at gøre en aktiv indsats. Det kan man gøre ved at komme til generalforsamling, og det kan man gøre ved at give sig til kende på anden måde.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg synes, det er et ganske glimrende indhold, der ligger i forslaget, og jeg vil opfordre hver eneste af forslagsstillerne til hver især at stille det i deres respektive a-kasser. I min egen a-kasse bliver de oplysninger offentliggjort regelmæssigt i vores medlemsblad, og de er fuldt tilgængelige.

Det er jo sådan, at a-kasse-kontingenter fastsættes af medlemmerne på generalforsamlinger, og dér kan man også fremsætte ønsker om at få offentliggjort nogle bestemte oplysninger, navnlig hvis man vil have de forskellige bestanddele i kontingenter oplyst. Det kan alt sammen besluttes på generalforsamlinger, så der er ingen problemer her. Oplysningerne er i øvrigt offentligt tilgængelige i kraft af regnskaberne, så det er ikke noget som helst problem at få fat i dem. Jeg synes endog, det ville være en god idé, hvis det fremgik klart ved indbetalingen, hvor stor en del af kontingenter der er fastsat af staten, og eventuelt hvor stor en del af dagpengeudbetalingen der er finansieret af egne betalinger og sådan nogle ting. Men det forekommer mig at være vigtigt, at det skal være medlemmerne, der diskuterer og beslutter, hvad de gerne vil have oplyst på girokortet.

At administrationsudgifterne er forskellige fra kasse til kasse, er kun naturligt. Man skal ikke have den store a-kassemedarbejdereksamen for at forstå, at en a-kasse, som omfatter månedslønnede funktionærer, har færre administrationsudgifter end en kasse med mange medlemmer, som er løsarbejdere og ryger ind og ud af arbejdsmarkedet. Både det og mange andre forhold spiller selvfølgelig ind med hensyn til, hvor store administrationsudgifterne er.

Åbenhed er selvfølgelig en god ting. Jeg ville frygtelig gerne have anført på min lysregning, hvor stor en del der er ren ydelse, og hvor stor en del der er administration, og det samme er tilfældet for min tv-licens og mine forskellige kontingenter og abonnemeter. Så det korte af det lange er, at de pågældende oplysninger er udmærkede at få med, hvis det er medlemmerne, der ønsker det, og der ikke ligger skumle bagtanker og politiske overtoner bag.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Blot for at den misforståelse ikke skal hænge i luften: Fru Jette Gottlieb så gerne, at der var større gennemskuelighed, også med hensyn til, hvor meget der er egenbetaling ved udbetaling af understøttelse. Når man slår op i finansloven, vil man opdage, at 100 pct. af de penge, der bliver udbetalt i understøttelse, kommer direkte fra staten. Der er ingen af pengene, der kommer fra a-kassen. Så blot for, at den misforståelse ikke skal hænge i luften: Alt, hvad der bliver udbetalt i understøttelse, hver en krone, kommer direkte fra staten.

Poul Nødgaard (DF):

Det kan jo ikke være nogen overraskelse, at Dansk Folkeparti støtter dette forslag, eftersom vi er medforslagsstillere.

Jeg har bare utrolig svært ved at forstå, hvorfor der skal være strid om at få gennemført et sådant beslutningsforslag. Vi ser jo sådan set alle steder i dette land, at man splitter sine udgifter op. Det gælder i de kommunale regnskaber, hvor man kan se, hvad der er gået til administrationen af kommunen, og lad os også tage arbejdsmarkedsområdet, som vi taler om i dag. Vi har det såkaldte arbejdsmarkedsbidrag, som deles mellem tre kasser. Den ene hedder aktivering, den anden hedder uddannelse, og så er der en tredje, som jeg ikke helt præcist kan kuske navnet på. Her bogfører man på en måde, så man helt præcist kan se, hvad arbejdsmarkedsbidraget bruges til, og det er mange, mange milliarder, der er tale om. Derfor forstår jeg ikke rigtig den modstand, der er mod forslaget.

Ydermere siges det – også fra ministerens side – at man sådan set kan se det i de forskellige tidsskrifter, og det er da muligt, man kan det. Men hvis man kan det, hvorfor kan man dog så ikke specificere det med den moderne edb-teknik, vi har? Det skulle da være så let som at klø sig selv i nakken, og det er jo det, der

allerede sker i en lang, lang række tilfælde på en lang række områder. Netop på grund af den fremskredne teknik kan man specificere tingene ud, så folk kan se, hvad de får for pengene.

Vi kan selvfølgelig støtte forslaget, og jeg håber da også, det får en god gang gennem Tinget. Men vi må jo vente og se.

Helge Sander (V):

Jeg vil naturligvis for det første som ordfører for forslagsstillerne sige tak for den gode debat. Det er selvfølgelig ikke verdens mest omfattende forslag, vi har haft til behandling her i eftermiddag, men der er alligevel afsløret nogle forskelle i opfattelsen af, hvordan og hvorledes vores a-kasser skal drives.

Det er selvfølgelig ligegyldigt, hvordan gennemskueligheden bliver virkeliggjort, om det sker på den ene eller den anden måde, og der har været flere modeller på bordet her i dag. Men jeg er da glad for at kunne fastslå, at der er et flertal for at gøre et eller andet, og jeg synes næsten, vi nåede så langt, som vi kunne håbe, selv med regeringspartiet Det Radikale Venstre, hvor fru Elsebeth Gerner Nielsen med respekt for, at hun sidder i et regeringsparti, bl.a. sagde, at det må være helt rimeligt, at man får at vide, hvad ens penge går til. Og det er vel det, der kendetegner os alle sammen.

Fru Jette Gottlieb udlagde teksten på en anden måde, og hr. Aage Frandsen fra SF sagde, at under en eller anden form ville han medvirke til første del, nemlig den direkte gennemskuelighed, hvorimod han ikke ønskede at medvirke til at gennemføre den anden del af forslaget. Men det korte af det lange er – det føler jeg i hvert fald – at eftermiddagens debat har ført frem til en erkendelse af, at det er rimeligt, at de mange medlemmer af a-kasserne uden besvær kan se på deres giroopkrævning, hvad de hver måned må betale for at få administreret deres a-kasse. Så derfor vil vi nu med spænding gå i gang med udvalgsarbejdet, og vi håber, at det fører frem til et resultat, så vi i hvert fald fra og med næste år kan opleve, at giroindbetalingskortene får endnu en linje, hvor man helt tydeligt kan læse, hvad det koster at administrere a-kassen. Jeg synes, hr. Brian Mikkelsen sagde det meget præcist og ud fra erfaring på området, at selvfølgelig er det ikke særlig bureaukratisk at indsætte en ekstra linje, når der i forvejen er anført en masse andre ting, som der vel at mærke er krav om.

Også et lille p.s. om foreningsfriheden: Den skal selvfølgelig respekteres, men vi respekterer den altså ikke mere, end at vi på en række andre områder beder om at få påført nogle oplysninger på indbetalingskortet.

Men tak for debatten. Vi glæder os over et godt forløb.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 84:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af Arbejdstilsynets beføjelser ved arbejde i private hjem.

Af Helge Sander (V), Bendt Bendtsen (KF), Tom Behnke (FP) og Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.

(Fremsat 18/12 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Forslaget handler om, at Arbejdstilsynet skal have begrænset sine muligheder for at undersøge, om det arbejde, der bliver udført i private hjem, foregår i det, som denne eftermiddags debat i øvrigt har vist, at der er en ret positiv stemning for, nemlig et godt arbejdsmiljø. Men de gode intentioner skal efter forslagsstillernes opfattelse tilsyneladende ikke gælde for dem, som arbejder i private hjem.

Jeg mener, at Arbejdstilsynets frie adgang til såvel offentlige som private arbejdssteder er nødvendig, hvis loven skal efterleves i overensstemmelse med sit formål. Det er også min klare opfattelse, at Arbejdstilsynet administrerer kontroladgangen med den hensyntagen og den respekt, som naturligvis er nødvendig, når man træder ind i et privat hjem.

Det fremgår af bemærkningerne, at første del af forslaget især tager sigte på at undtage kommunal hjemmehjælp fra Arbejdstilsynets kontrol. Der er imidlertid tale om et meget stort område, som er præget af ganske alvorlige arbejdsmiljøproblemer som f.eks. tunge løft og dårlige arbejdsstillinger; det bevises af de mange anmeldelser af arbejdsbetingede lidelser og ulykker. Det at arbejde i private hjem er faktisk ganske farligt.

Arbejdstilsynets tilsyn udføres i disse situationer under hensyntagen til privatlivets fred, som regeringen også lægger megen vægt på. Gældende retningslinjer på området indebærer derfor, at tilsynsbesøg sædvanligvis aflægges sammen med en repræsentant fra kommunen, og der skal foreligge vægtige grunde, hvis der aflægges besøg imod en borgers ønske.

Når det drejer sig om den anden del af forslaget, finder jeg det vigtigt, at Arbejdstilsynets beføjelser fastholdes. Det karakteristiske for området er jo, at arbejdet kan være farligt, uanset om det udføres af en privatperson eller en professionel. Sygdomsrisikoen ved f.eks. arbejdet med opløsningsmidler afhænger jo ikke af, om der tale om et ansættelsesforhold, og en maskine bliver ikke mindre farlig af, at den anvendes af en privat. Arbejdstilsynet vil i øvrigt ikke umiddelbart kunne tage stilling til, om arbejdet udføres privat eller som led i et ansættelsesforhold.

Dette element i forslaget indebærer også, at en stor del af det danske arbejdsmarked vil være undtaget fra arbejdstilsyn med meget stor risiko for forskelsbehandling.

Her tænker jeg f.eks. på byggearbejde, der udføres af tilkaldte håndværkere, og ikke mindst på distancearbejde i eget hjem; et arbejde, der forekommer i stigende omfang, og som formentlig vil stige i takt med teknologiens indpas på arbejdsmarkedet. Så der er ikke nogen tvivl om, at der i årene fremover vil være en stigning af kontraktarbejde og en stigning i distancearbejde.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det endvidere, at tilsynsadgangen ved arbejde i pri-